

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Valja mesečno prejetan
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

Načertjanje koroškega vprašanja

KOROŠKO VPRAŠANJE OBSTOJA DALJE.

V zadnjem času so pisali neki dunajski listi o koroškem vprašanju in te dni je bila stavljena v celovškem deželnem zboru interpelacija, ki se je nanašala na vesti omenjenega tiska. Rezultat interpelacije je bilo priznanje, da se je o tem vprašanju res govorilo in pisalo, odnosno se je hotelo sprožiti vprašanje eventualnega odstopa slovenskega koroškega ozemlja Jugoslaviji. Obenem pa je celovški deželni zbor zavzel strogo odklonilno stališče proti vsakemu načertjanju te zadeve in ugotovil, da smatra vsako v tej smeri započeto akcijo, pa naj bi prišla od koderkoli, za »velje izdajo«. S praktične strani tudi nas to zaenkrat ne zanima, pač pa gotovo s čisto načelne. Vsem nam je prav dobro znano, kako je prišlo do plebiscita in zakaj smo ga izgubili.

Plebiscit, ki naj bi odločil pripadnost spornega ozemlja potom »ljudskega glasovanja«, je s stvarnega in političnega stališča že sam na sebi nesmisel. Koroško plebiscitno ozemlje je bilo stotletja pod Avstrijo. Prebivalci so večinomoma kmetovalci, žive patriarhalno in nimajo za politiko mnogo smisla, ker je tudi mnogo ne potrebujejo že z ozirom na svoje življenjske razmere. S stoletno vzgojo je nastala izrazita »koroška mentaliteta«, kakor n. pr. tudi kranijska, štajerska, tirolska itd. L. 1918. je Avstrija razpadla, a duh »Südmärkte« in Bismarckovega nemškega mostu do Adrije je ob tem razpadanju še živel, le sredstva, ki so bila za realizacijo teh idealov prej v moči Avstrije in Nemčije, so izginila. Slovenske meje na bivšem štajerskem so bile določene 27. novembra l. 1918., ker so slovenske čete pravočasno zasedle slovensko ozemlje, razorožile nemške odnosno renegatske in postavile razmejitevno komisijo pred dovršeno dejstvo. Na Koroškem pa na žalost nismo prišli pravočasno, toda to in tudi ne plebiscitno reševanje ni odločilo vprašanja za vse večne čase! Kljub plebiscitu se nikoli nismo odrekli ozemlju, ki je in bo ostalo slovensko.

Iz povelje zgodovine je znano, da smo imeli plebiscite v pruski Šleziji in Vzhodni Prusiji med Nemci in Poljaki, ter na Koroškem med Nemci in Jugoslavnimi. Pri tem poslednjem so avstrijski Nemci dobro izkoristili »koroško mentaliteto« ter lokalni koroški patriotizem v svojem plebiscitnem boju, kakor

so rajhovski Nemci izkoristili duha in mentaliteto, ki so ga v stoletnem vladanju nad Poljaki vcepili docela poljskemu ljudstvu. Zato so tudi Poljaki izgubili plebiscitni boj v Mazuriji in v Šleziji. Poslednjega je pa Poljak Korfanty anuliral z mečem v roki in je pri njegovi volji tudi ostalo, ker so bili »veliki zavezniki« zopet postavljeni pred dovršeno dejstvo, in to kljub drugačnim rezultatom plebiscita. Lord Winston Churchill pravi v svoji knjigi »Po vojni«, da so bili takrat »veliki zavezniki« slabi, nekonsekventni, nelojalni in nezaupljivi med seboj in se ne more obraniti neprijetnega občutka, kako je Evropa v praksi samo deloma uveljavila Wilsonova načela o samoodločbi narodov. Zaveznikom se je mudilo, ker vsak izgubljeni trenutek bi lahko stal glave tudi njih. Zato so hoteli naglo določiti meje državam, enim z diktatom, drugim s »plebiscitom« in potem — naglo domov, da si oddaljejo, kajti vojska ni bila razpoložena za še nadaljnje žrtvovanje.

Zakaj torej plebiscit na Koroškem že l. 1920? Zakaj ne leta 1935, kakor v Po-saarju? Pa to je nekaj drugega. Saarsko ozemlje je čisto nemško in ga je treba šele z dolgoletno upravo pripraviti na plebiscit. Take priprave seveda niso dovolili ne nam ne Poljakom, čeprav je jasno, da bi imel plebiscit na Koroškem pravi smisel šele l. 1935, ker bi tamkajšnje slovensko ljudstvo šele pod dolgoletno slovensko upravo prišlo do onega svobodnega razsoljanja in odločanja, ki bi ga napravilo zrelega za »plebiscit«. Toda plebiscit za odločanje državne pripadnosti je stvarno nesmisel. Napravimo danes plebiscit vsepovsod po Evropi, rezultatov si ne moremo niti zamisliti. Wilson je hotel narodne države in je dal tudi precej jasno definicijo narodnega ozemlja. V to naše narodno ozemlje spada tudi slovenski del Koroške, ki je v neposredni zvezi z jugoslovanskim delom Slovenije, in kakor ta tu, tako je tudi oni tam na oni strani sedanje državne meje poseljen kompaktno s Slovenci. Če se torej Nemci bore sedaj za svoje narodne meje, ki naj zajamejo vse kompaktno z Nemci poseljeno ozemlje, potem morajo priznati veljavnost tega svojega načela in stremjenja tudi vsem drugim narodom, na katere meje. Če se pa to zgodi, bo rešeno tudi koroško vprašanje, seveda v našo slovensko in jugoslovansko korist!

Važen sporazum med Rusijo in Turčijo

NOVI REŽIM V BOSPORU IN DARDANELIH. RUSIJA POŠLJE ČRNOMORSKO BRODOVJE NA DALJNI VZHOD.

LONDON, 29. decembra. Po neki vesti iz Carigrada je bil sklenjen med Rusijo in Turčijo sporazum, ki se nanaša na režim v Bosporu in v Dardanelah. Turčija je, kakor je znano, zahtevala od Društva narodov, da se ji vrne nekdanja popolna svoboda akcije v obrambo Dardanel. V ta namen je turška vlada zahtevala, da se ji dovolijo mobilni topovi velikega kalibra, kakor da se ji tudi prizna pravica zapreti Dardanele iz strateških razlogov z ozirom na teritorialno obrambo Turčije. Sporazum, ki je bil sedaj sklenjen med Turčijo in Rusijo, se tiče v prvi vrsti teh ukrepov. Če bo Turčiji dovoljeno imeti mobilne topove velikega kalibra v Dardanelah in če ji bo priznana pravica, da sme zapreti Dardanele, bo sovjetska vlada, zanašajoč se na svojega zaveznika, umaknila in potegnila vse svoje vojne ladje s Črnega morja in jih koncentrirala na Daljnem

Vzhodu. Na Črnem morju bodo obdržali sovjeti samo nekaj stražnih ladij za varstvo obrežja.

Po katastrofi pri Lagnyju

PARIZ, 29. decembra. Ministrski svet je imel posebno sejo glede železniške katastrofe pri Lagnyju. Sklenjeno je bilo izvesti čimprej energično in obširno preiskavo o položaju na vseh francoskih železnicah. Ta preiskava je potrebna zato, ker se je ugotovilo, da polagajo železniške družbe najmanj važnosti prav na varnost potnikov na progah, kar je v pogostih primerih vzrok železniških katastrof in nesreč. Vse železniške družbe bodo po končani preiskavi in ugotovitvi rezultatov primorane uvesti vse one varnostne ukrepe, ki jih bo predpisala država. Kar se tiče katastrofe pri Lagnyju, se preiskava še nadaljuje.

Stališče Francije je neomajno

PODROBNOSTI O NAČELIH FRANCOŠKE SPOMENICE NEMČIJI. BERLINSKI POSLANIK FRANCIJE V PARIZU. POLOŽAJ JE ZAENKRAT RAZČISČEN IN STALIŠČA SO PRECIZIRANA. NERVOZNOST V ITALIJI.

PARIZ, 29. decembra. Memorandum, ki ga je sklenila francoska vlada poslati nemški vladi, je zelo obširen. Iz zanesljivega vira se doznava, da odklanja francoska vlada zaenkrat vse nemške predloge o oborožitvi in vztraja še nadalje na stališču, da je potrebna razorožitev in ne oborožitev. To razorožitev si francoska vlada zamišlja v dveh etapah po pet let. V prvi etapi naj bi države preuredile svoje vojske na milični sistem s kratkim rokom kadrske službe. V teku druge etape bi bilo dovoljeno Nemčiji nabaviti si defenzivno orožje, dočim bi vse ostale države ukinile svoje ofenzivno orožje. V zvezi s tem se dovoljuje Nemčiji, da sme imeti milico 200.000 mož, dočim zahteva Francija za sebe tudi 200.000 miličnikov, mimo tega pa še 200.000 mož kolonijalnih čet za vzdrževanje miru in reda v francoskih kolonijah. V memorandumu francoske vlade se dalje zahteva kontrola nad oboroževanjem vseh držav. Nemčija ne bi smela imeti mimo določenega števila miličnikov nobenih vojaških ali polvojaških

organizacij. Včeraj je prispel v Pariz berlinski francoski veleposlanik François Poncet, ki se bo s tem memorandumom vrnil v Berlin in ga izročil nemški vladi. V političnih krogih je po teh informacijah zavladalo veliko zadovoljstvo, ker se jasno vidi, da Francija nikakor neče odnehati od svojega starega stališča, ker zahteva namesto oboroževanja razoroževanje, in sicer v okviru Društva narodov, ki ga Francija brani še naprej in zato ne dovoljuje nobene njegove reforme.

RIM, 29. decembra. Stališče, ki ga je zavzela francoska vlada v razorožitvenem vprašanju, se bolj pa poročila o novi angleški noti v Berlinu, so izzvali v Rimu veliko vznemirjenje in razburjenje. Splošno se smatra novi korak kot udarec proti fašistični diplomatski akciji, ki skuša v zvezi z Nemčijo torpedirati Društvo narodov. Fašistični tisk pripisuje velik pomen razgovoru med Mussolinijem in angleškim zunanjim ministrom sirrom Johnom Simonom, ki se bosta sestala 4. januarja.

Tudi Anglija proti separatnim akcijam

ANGLEŠKA VLADA IZROČI NEMČIJI SPOMENICO O RAZOROŽEVANJU. POGAJANJA SAMO V ŽENEVI.

PARIZ, 29. decembra. Včeraj je imel belgijski zunanji minister Hymans, ki se mudi v Parizu, sestanek s tukajšnjim angleškim poslanikom lordom Tyrellom. V zvezi s tem pripominja francoski tisk, da bo tudi angleška vlada izročila v Berlinu nemški vladi posebno noto, katere vsebina se bo nanašala na razorožitvena pogajanja. Po teh informacijah je lord Tyrell izjavil belgijskemu zunanjemu ministru Hymansu in francoskemu zunanjemu ministru Paulu-Boncourju, da bo njegova vlada v Berlinu izročila noto, katero je odobrila in sklenila na svoji zad-

nji seji. Ton te note bo zelo energičen. Nota bo poudarjala mnenje angleške vlade, da se morejo razorožitvena pogajanja nadaljevati izključno le v okviru Društva narodov in da se morajo vse druge separatne akcije na vsak način opustiti. Številčno gradivo, ki ga navaša nemška vlada, bi se smelo izdelati samo na podlagi statističnega gradiva, s katerim razpolaga Društvo narodov in na katerem tudi počiva Macdonaldov načrt. V zvezi s tem pišejo francoski listi o novi utrditvi skupne francosko-angleške fronte

Mussolini se umika

RIM, 29. decembra. Kakor se doznava iz političnih krogov, je sporočil angleški poslanik Drummond angleškemu zunanjemu ministru siru Johnu Simonu na sestanku na Capriju Mussolinijevo stališče glede razorožitve in Društva narodov. Po teh informacijah sedaj Mussolini več ne zahteva temeljite reforme Društva narodov, temveč naj bi se po njegovi želji najprej temeljito rešil razorožitveni problem. Kar se tiče razorožitve, izdeluje Mussolini svoj poseben prelog, po katerem naj se da Nemčiji pravica do oborožitve, toda le v omejenem obsegu, vsakakor pa le malo manj, kakor zahteva Nemčija sama. Mussolini je prepričan, da bi nemška vlada pristala na njegove predloge.

OBOROŽEVANJE USA NA MORJU.

WASHINGTON, 29. decembra. Minister za vojno mornarico je izjavil, da bo v najkrajšem času predložil kongresu nov načrt in program za zgradbo novih bojnih ladij. Ameriška vlada je sklenila v teku dveh let pomnožiti ameriško vojno mornarico na maksimum, ki ga dovoljuje londonska pomorska pogodba. V ta namen bo porabila v obih letih vsoto 520 milijonov dolarjev.

OMEJITEV AKADEMSKEGA STUDIJA.

BERLIN, 29. decembra. Notranje ministrstvo je v sporazumu s prosvetnim določilo, da v prihodnjem letu ne bo smelo nadaljevati na univerzah študija nič več kakor samo 15.000 abiturientov, to pa zaradi prenapolnjenosti nemških vseučilišč in proletarizacije absolviranih akademikov.

LAKOTA V ROMUNIJI?

BUKAREŠTA, 29. decembra. Uradno glasilo »Vitorul« objavlja senzacionalne informacije o nevarnosti lakote v nekaterih krajih Romunije. Ugotovilo se je, da je bila žetev koruze, ki je glavna hrana romunskega kmeta, silno slaba in da v nekaterih krajih kmetje ne bodo imeli dovolj hrane niti za svoj dom. Vlada je izdala takoj vse nujne ukrepe, da prepreči te težke posledice slabe žetve.

SPREMENBA VREMENA.

DUNAJ, 29. decembra. Nad toplimi tokovi z Atlantika zmagujejo zopet valovi mraza s severa in z vzhoda, iz Rusije. V dveh ali treh dneh je pričakovati zopet občuten mraz. Verjetno bo dosegel mraz do 25 stopinj Celzija pod ničlo. Računa se tudi, da bo zopet močno snežilo.

Dnevne vesti

Izredni občni zbor Društva hišnih posestnikov

Sinoči je bil v spodnji dvorani pri »Orlu« izredni občni zbor Društva hišnih posestnikov za Maribor in okolico. Občni zbor, ki se ga je udeležilo precejšnje število članov, je vodil društveni predsednik g. Meglič. Uvodoma je obrazložil namen zbora in podal obširnejše poročilo o intervenciji pri mestnem županu.

Nedavno je namreč mestna občina pozvala zastopnike raznih pridobitnih slojev, med njimi tudi hišnih posestnikov, na razgovor glede prispevkov Pomožni akciji, ki jo je občina uvedla že pred 2 leti za siromašne sloje mesta Maribora. V prihodnjem letu je nameravala uvesti poseben socialen davek, s katerim bi bili obremenjeni vsi sloji. Mestni svet je ta predlog odklonil. Ker pa se še vedno lahko zgodi, da bi občina uvedla tako davek, so hišni posestniki pripravljene iz lastnega nagiba podpreti socialno delo mestne občine mariborske in prispevati enkratni znesek, da se ne bi uvedel davek, ki bi postal pozneje permanenten.

Nato je predsednik v imenu društvene uprave stavil občnemu zboru predlog, po katerem bi se hišni posestniki zaenkrat izognili novim davkom. Predlog je bil soglasno sprejet in bo nemudoma predložen mestni občini v vednost. Glasja pa se: Oni hišni posestniki, ki ne prejemajo na leto do 20.000 Din najemnine, so prispevkov oproščeni, za vse druge hišne posestnike, ki dobivajo nad 20.000 Din najemnine na leto, pa se določi prispevek po naslednji tabeli: Od 20 do 25.000 Din 10 Din, do 30.000 Din 20 Din, do 35.000 Din 30 Din, do 40.000 Din 50 Din, do 50.000 Din 80 Din, do 60.000 Din 110 Din, do 70.000 Din 150 Din, do 80.000 Din 200 Din, do 90.000 Din 250 Din, do 100.000 Din 300 Din, do 120.000 Din 400 Din, do 150.000 Din 500 Din, do 170.000 Din 600 Din, do 200.000 Din 700 Din, do 250.000 Din 800 Din, nad 250.000 Din pa 1000 Din. Skupni efekt prispevkov po omenjeni tabeli bi znašal okrog 50.000 Din. Prispevke bi pobirala mestna občina sama.

Pri raznoterostih je predsednik prosil navzoče hišne posestnike, naj prosta stanovanja vselej prijavljajo društveni pisarni v Gregorčičevi ulici.

NAŠIM NAROČNIKOM! Včerajšnji številki »Večernika« smo priložili položnice. V zadnjih opominih smo vsakemu naročniku označili dolžni znesek. Da olajšajo upravi ob zaključku leta poslovanje, prosimo ponovno cenjene naročnike, da nam zaostalo naročnino najkasneje do 15. januarja 1934 vpošljejo. Po 15. januarju bi bila uprava ista sicer primorana vsem onim, ki niso svoje dolžnosti izpolnili, žal nadaljnjo pošiljatev ukiniti. Uprava »Večernika«.

Odlikovanje. Z redom jugoslovanske krone 5. stopnje je bil odlikovan bivši okrajni podglavar v Mariboru dr. Ivo Vrečar, sedaj okrajni glavar v Radovljici.

Poroke. V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Bogomir Lebar in Pavla Haberletova, Jernej Žizek in Neža Furmanova, Avgust Gril in Emilija Hudetova, Ivan Korošec in Angela Breznikova, Avgust Gornik in Marija Cvilakova, Alojzij Primožič in Pavla Lorhekova, Ferdinand Novak in Marija Štuhcova, Franč Udovič in Albina Čislarjeva, Franc Neuberger in Poldi Bogotnjiva ter Jože Celofiga in Stefka Zunkova. Bilo srečno!

Novi grobovi. V zadnjem času so v Mariboru umrli: Ingeborg Gerličeva, hčerka prodajalke, stara 6 mesecev; Pavla Pečecnikova, žena mestnega šoferja; Štefanija Terglavčnikova, posestnikova hčerka, Pobrežje, 21 let; Neža Meškova, vdova na Tezmem, 85 let; Marija Rojkova, služkinja, 59 let in Franc Kranjc, upokojeni učitelj, star 97 let.

Župnik Josip Lasbahe umrl. Pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah je včeraj nenadoma preminil župnik g. Josip Lasbahe. Pokojnik je bil rodom iz Negove in je bil za mašnika posvečen leta 1903. Služboval je po raznih župnikih Slovenskih goric in bil vzgleden duhovnik. Bodi mu ohranjen trajen spomin!

Spremembe v državni službi. Za policijskega agenta II. razreda je imenovan Anton Čebe pri predstojništvu tukajšnje mestne policije, za zvančnico II. položajne skupine je imenovana pri policiji v Mariboru Valerija Tinta; iz Ljubljane je premeščen v Maribor Fran Jelen, podnadzornik policijskih agentov; iz Maribora je premeščen k ljubljanski policiji podnadzornik policijskih agentov Frau Kodolja; iz Gornjega grada je premeščen k okrajnemu glavarstvu v Ptuj zvančnik Konrad Čelc; iz Kranja pa k okrajnemu glavarstvu v Ljutomer zvančnik Andrej Korošak; iz Ptuja je premeščen v Kranj Tomaž Ogrizek.

SILVESTROV VEČER

SOKOLA MARIBOR - MATICA

Pričetek ob 1/2 21. uri NARODNI DOM

Naš novi poslanik v Sofiji. Za jugoslovanskega poslanika v Sofiji je imenovan dosedanj poslaniški svetnik v Parizu Cincar-Marković. Dosedanji poslanik dr. Vukčević pa je imenovan za poslanika v Budimpešti.

Iz dvorne pisarne v Beogradu, preko ministrstva notranjih poslov ter načelstva mestne policije v Mariboru je prejela mariborska kolesarska podzveza sledečo najvišjo zahvalo: »Predsedniku podzveze Kolesarske zveze g. Slavku Markoviču v Mariboru. Po najvišjem nalogu, ki mi je priobčen iz dvorne pisarne preko ministrstva notranjih poslov, čast mi je izraziti Vam zahvalo za rodoljubne in patriotske izraze vdanosti in zvestobe, ki ste jih poslali dne 17. decembra 1933 Nieg. Vel. kralju povodom vršitve zimske kolesarske dirke. Predstojnik mestne policije.«

Postaja za socialno skrb rekonvalescentnih delavcev v Mariboru vljudo opozarja vse delodajalce in delojemalce na nedavno razposlano okrožnico, s katero vabi interese k pristopu in sodelovanju. Pristopajte in pomagajte najbednejšim ljudem!

Podaljšanje policijske ure na Silvestrovo. Na prošnjo Združenja gostilničarjev je banska uprava dovolila vsem gostilniškim in kavarniškim obratom, da smejo biti v Silvestrovi noči odprti do 3. ure jutraj.

Računske takse. Ker finančni zakon v parlamentu še ni sprejet, bo davčna uprava za mesec januar predpisala dosedanjo pavšalno računsko takso. Taksa se mora plačati najpozneje do 2. januarja 1934.

Državna in banovinska trošarina se bo predpisala za prvo dvomesečje na dosedanji način, to je pavšalno, na kar opozarjamo naše gostilničarje.

Za pomožno akcijo so darovali nekateri mariborski kavarnarji znesek 930 Din namesto novoletnih voščil.

Občni zbor stavbene zadruge Ribniška koča bo drevi ob 20. pri Orlu.

Godbeno društvo Lira v Mariboru z okolico priredi v nedeljo 7. januarja 1934 ob pol 10. uri v kavarni g. Senice, Tatjenbachova ulica v Mariboru, redni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Nov odbor se bo izvolil samo v primeru, če je izgled, da se društvo razdoli, sicer se po točki a) ali b) § 19. društvenih pravil razpusti, inventar pa izroči pravnoemu zastopniku glavnega upnika. Iz tega razloga ste vabljeni vsi člani in godbeniki društva na udeležbo, nekateri godbeniki pa se pozivate še posebe, da pred občnim zborom vrnete instrumente ozir. uniformo.

Kdor se zadnji oglasi, ta najboljši pove! Res je, zato Vam komaj danes zapramo, da bo Silvestrovo v nedeljo 31. t. m. v kademnici pri Sokolu I. ena najzabavnejših tovrstnih prireditev. Zato pridite vsi! Začetek sporeda ob 21. uri.

Silvestrov večer Sokola Maribor II. bo v nedeljo 31. decembra v dvorani br. Renčlja na Pobrežju. Vabljen je vsakdo!

Prostovoljna gasilna četa na Pobrežju vabi vse svoje prijatelje na silvestrovanje v gostilno Rojko.

Veliko Silvestrovo praznovanje v »Veliki kavarni«. Čar Silvestrove noči v Dancingu z dvojnimi sporedom. Dve senzaciji — »Orlov« — »Vilko«.

Zimskosportni odsek SPD v Mariboru priredi svoj tretji izlet preko novega leta v Ljubljano, njeno okolico in na Bloke. Odhod v soboto 30. t. m. ob 14.18, povratek iz Ljubljane 1. I. 1934 ob 18.20. Izlet bo vodil g. Kiemesiinger. Radi polovične vožnje naj se udeleženci pravočasno prijavijo pri »Putniku«. Ostali člani bodo silvestrovali na Seniorjevem domu in v Mariborski koči.

Četrtnska vožnja. Za proslavo 15letnice ustanovitve prve eskadrile v našem zrakoplovstvu, ki bo 31. decembra v Beogradu in 1. januarja 1934 v Novem Sadu, je odobrena četrtnska vožnja v času od 28. decembra 1933 do 4. januarja 1934. Udeleženci kupijo na podlagi objav izdanih od prirediteljev polovično vozno karto, ki velja za tour-retour vožnjo. Nadaljnje informacije pri »Putniku«.

Izlet na Zlatibor. Ker je bil prvotni preko božičnih praznikov nameravani izlet na Zlatibor radi tehničnih zadržkov odpovedan, se bo v primeru zadostnega števila udeležencev vršil čez praznik Sv. Treh kraljev, in sicer s sledečim programom: 4. januarja ob 17.47 odhod iz Maribora; 5. januarja ob 7.05 prihod v Beograd, ob 8.8 odhod iz Beograda, ob 15.18 prihod v Užice, ob 17. prihod v Zlatibor; 6. in 7. januarja bivanje na Zlatiboru, daljši in krajši izleti v divno okolico, zabava; 8. januarja ob 13. odhod z avtobusom iz Zlatibora, ob 13.51 odhod iz Užice z vlakom, ob 21. prihod v Beograd, ob 23.15 odhod iz Beograda; 9. januarja ob 11.13 prihod v Maribor. Izlet traja 4 dni in stane, t. j. vožnja Maribor—Užice in nazaj v III. razredu, vožnja z avtobusom Užice—Zlatibor in nazaj, stanovanje in prehrana Din 520. Za vožnjo v II. razredu je doplačati Din 140. Ker je cena tega izleta neverjetno nizka in bi se naši smučarji s svojo udeležbo tudi nekako oddolžili Srbom za njihov obisk naših krajev, najtopleje priporočamo ta izlet. Prijave sprejema »Putnik«, Maribor, Celje.

Smučarji! Ne pozabite na alpski dolgi tek dne 6. januarja 1934 iz krasnega Smre koveca po divnih terenih v zadnjo severno vas naše domovine v Črno. Poskrbljeno je za brezplačno vožnjo tekmovalcev in gostov iz Prevali do Črne in obratno. Člani SPD se naj radi sestave skupin za polovično vožnjo prijavijo pri »Putniku«, Aleksandrova cesta 35, telefon 2122.

GRAJSKI KINO

danes petek

Skandal v Budimpešti (Oprostite, zmotila sem se)

Franciska Gaal, Paul Hörbiger, Szöke Szakall

Radio Ljubljana. Spored za soboto 30. t. m. Ob 12.15: reproducirane vesele pesmi; 12.45: poročila; 13: čas, baletna glasba na ploščah; 18: reproducirani valčki; poročilo o stanju naših cest; 18.30: zabavno predavanje; 19: Ljudski nauk o dobrem in zlu, predava dr. Veber; 19.30: zunanjepolitični pregled, predava dr. Jug; 20: radio-orkester, lahka glasba; 20.30: vokalni koncert ge. Repovšev; 21: božične skladbe, izvaja mandolenistični kvartet; 21.30: čas, poročila; 21.50: radiojazz.

Grajski kino predvaja od danes dalje najveselejše in najboljšo opereto »Skandal v Budimpešti« (Oprostite, zmotila sem se). V glavnih vlogah Franciska Gaal, Szöke Szakall, Paul Hörbiger. Kdor se želi od srca nasmejati, naj si ogleda ta film. Franciska Gaal je srčkana, temperamentna kakor še nikdar, Szöke Szakall sijajen in zabaven, Paul Hörbiger pa prekaša v tej vlogi samega sebe.

Kino Union. Danes v petek nepreklicno zadnji dan »Vesela svatba pri belem konjičku«. Od sobote dalje najdragocenejši film zadnjih let »Velika kneginja Aleksandra« z najboljšo pevko sveta Marijo Jeritzovo, Paulom Hartmanom, Szökejem Szakallom in Leom Slezakom. Film, ki ostane vsakomur v neizbrisnem spominu.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče. Lagodno milo iztrebljenje čr.

Naravno gledališče

REPERTOAR.

Petek, 29. decembra: Zaprtlo.

Stran 8

Sobota, 30. decembra ob 20. uri: »Deset brat«. Red B. Znižane cene.

Nedelja, 31. decembra ob 15. uri »Rože v snegu«. Znižane cene. Ob 21. uri: »Orlov«. Gostovanje Djuke Trbuhoviča. Znižane cene.

Ponedeljek, 1. januarja ob 15. uri: »Trnjulčica«. ob 20. uri: »Grofica Marica«. Prvič. Gostovanje Djuke Trbuhoviča. Silvestrovo in Novo leto v gledališču.

Na Silvestrovo bosta dve predstavi: popoldne ponovo opereto »Rože v snegu«, delo krasne muzike, ki se nagiblje že k operi in si je na mali osvojila mariborsko občinstvo. Vsebinsko je ta opereta deloma zabavna, deloma pa prav prrsčna. V orkestru je tudi harfa. Znižane cene. — Zvečer gostuje priljubljeni operetni pevec Djuka Trbuhovič v eni svojih najboljših ulog, kot Dorošinski v Granichstädtenu vedno privlačni opereti »Orlov«, ki je letos vedno polnila gledališče. Veljajo znižane cene. Začetek predstave ob 21. uri. Na Novo leto uprizore popoldne pravljico igro s petjem, plesom in godbo »Trnjulčica«. To delo je ob letošnji uprizoritvi popolnoma uspelo ter je našlo med otroci izredno mnogo odziva. — Zvečer bo prva letošnja uprizoritev Kalmanove operete »Grofica Marica«. Kot Tasilo gostuje Djuka Trbuhovič, ki je v tej vlogi ob lanskem gostovanju prav odlično uspel. Nedvomno bosta popularnost gosta ter privlačnost »Grofice Marice« ta večer gledališče napolnili do poslednjega kotička.

Vlom v železniško skladišče. Te dni so neznan storilec vlomili v blagovno skladišče na kolodvoru v Murski Soboti ter odnesli raznega blaga v vrednosti 10.000 Din. Večina blaga je bila last trgovca Šiftarja iz Murske Sobotice. Z bogatim plenom so vlomilci izginili brez sledu in vse kaže, da je bila na delu nevarna vlomilska tolpa, ki zadnje čase strahuje vse Prekmurje.

Izpred sodišča. Te dni se je zagovarjal pred mariborskim okrožnim sodiščem 22letni Ivan Bauman z Dravskega polja. Obtožen je bil radi sleparije, ker je lahkoverne trgovce ogoljufal za preko 100.000 Din. Čeprav je obtoženec ves čas živel na deželi, je imel poseben talent za goljufijo. Največ deliktov je izvršil s pomočjo lažnega predstavljanja. Imel je celo zbirko ponarejenih listin, med katerimi je bila zanimiva hranilna knjižica, iz katere je bilo razvidno, da ima obtoženi Bauman 450.000 Din premoženja. Na podlagi takih dokumentov so mu zaupljivi trgovci kaj radi nasedali in je imel lahko delo. Trgoval je z orchi na debelo in pri tem zaslužil na nepošten način precejšnje zneske. Ima pa na vesti še tudi druge grehe. Sleparija je razkrinkal neki celjski trgovec, ko si je hotel tudi njega izbrati za žrtev. Pri razpravi je skušal krivdo omiliti, vendar pa ga je senat obsodil v smislu obtožbe na 4 leta težke ječe in na izgubo častnih državljanskih pravic za dobo 5 let.

Nezgoda pri smučanju. Včeraj dopoldne se je pri smučanju ponesrečil 14letni dijak Franc Kropc. Padel je tako nesrečno, da se je poškodoval koleno desne noge in so ga morali poklicani reševalci prepeljati v bolnišnico.

Nezgoda. Včeraj popoldne je padel v Limbušu 27letni delavec France Grobelšek na podedenih tleh. Pri padcu si je zlomil desno nogo nad gležnjem. Ponesrečenega Grobelška so poklicani mariborski reševalci spravili v bolnišnico.

Trg za riže. Na današnjem trgu za riže so prodajali sardelice po 14, bravnice po 20 Din, norveške losose po 26 Din, žive krape po 18 Din, žive ščuke pa po 15 do 18 Din za kilogram.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 1.6 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 1.4 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 12.9 stopinjah 726, reduciran na ničlo pa 724.4; relativna vlaga 93; od včeraj na danes je padlo 10.7 mm dežja. Vreme je oblačno. Vremenska napoved pravi, da bo vreme spremenljivo. V dolini dež, v gorovju sneg. Polagoma bo temperatura padla in bo snež.

Reorganizacija društva Rdečega križa

OSNOVANJE BANOVINSKIH, OKRAJN IN OBČINSKIH ODBOROV PO VSEJ DRŽAVI.

Društvo Rdečega križa, ta pod najvišjo zaščito Njiju Veličanstev kralja in kraljice stoječa in po vsej naši državi razširjena dobrodelna avtonomna narodna ustanova, bo na temelju zakona o društvu Rdečega križa z dne 19. avgusta 1933 in pravil, ki jih je kraljevska vlada odobrila dne 8. decembra t. l., s pričetkom leta 1934. svojo organizacijo in upravo bistveno izpremenila in izpopolnila. Najvišji upravni društveni organ ostane glavni odbor s sedežem v Beogradu. Namesto dosedanjih 14 oblastnih odborov se v območju posameznih banovin osnujejo banovinski odbori društva Rdečega križa, devet po številu, za področje mestne uprave v Beogradu pa beograjski oblastni odbor. Tako bo namesto sedanjega ljubljanskega odbora posloval dravski banovinski odbor društva Rdečega križa s sedežem v Ljubljani; v njegovo področje bo spadal ves okoljsi Slovenije.

Dosedanji krajevni odbori se preosnujejo v okrajne in občinske odbore društva Rdečega križa, in sicer krajevni odbori na sedežih okrajnih načelstev in izpostav v okrajne, na sedežih občinskih uprav pa v občinske odbore društva Rdečega križa. Potemtakem se v področju dravskega banovinskega odbora preosnuje 25 sedanjih krajevnih odborov v okrajne, ostalih 60 krajevnih odborov in poverjeništev pa v občinske odbore.

Zakon o društvu Rdečega križa predvideva ustanovitev organizacije Rdečega križa tudi v onih krajih, odnosno občinah, kjer doslej taka organizacija še ni obstojala. Naloga vsake občinske uprave bo, da njen župan in dve osebi, ki ju določi občinski odbor, predvsem najvišji prosvetni predstavnik in zdravnik v občini, osnujejo najprej občinsko poverjenišvo Rdečega križa. To poverjenišvo pa nato poskrbi, da čim prej pridobi vsaj 20 rednih članov društva, za letno članarino 24 dinarjev, ki nato ustanoví občinski odbor društva Rdečega križa. Zadevni poziv in navodila za osnivanje občinskih poverjeništev, odnosno odborov Rdečega križa bo občinskim upravam izdal banovinski odbor društva Rdečega križa po posredovanju kraljevske banske uprave in sporazumno z njo, tako da se bodo lahko v vseh občinah, kjer doslej ni bilo organizacije Rdečega križa, do konca meseca januarja 1934 ustanovila občinska poverjenišva. Tako bomo v dravski banovini imeli poleg 25 okrajnih odborov — v Ljubljani ostane sedanjí krajevni odbor — in 60 občinskih odborov, preosnovanih iz sedanjih krajevnih

odborov in poverjeništev, okoli 280 občinskih poverjeništev, ki se, kakor je upati, še v teku leta izpopolnijo v občinske odbore društva Rdečega križa.

Občinski odbori Rdečega križa bodo neposredno podrejeni okrajnim odborom, vsak v svojem pristojnem okraju, okrajni pa banovinskemu odboru. Istotako bodo po zakoniti določbi občinski odbori ljudljanskega okraja neposredno podrejeni banovinskemu odboru. V Mariboru, kjer sta sedeža dveh okrajev, se lahko osnuje samo en skupni okrajni odbor.

Članarina na leto znaša za rednega člana 24 dinarjev, ki se plača v celoti ali v dveh polletnih ali štirih četrtletnih obrokih. Podporni člani prispevajo na leto 6 dinarjev.

Trdno smo prepričani, da bo naše prebivalstvo kljub sedanjim težavnim razmeram rado in v obilnem številu stopalo v vrsto članstva Rdečega križa kot največje in najpomembnejše dobrodelne in patriotične organizacije v državi. — Vsakega rojaka naj bi kot člana Rdečega križa navdajala prijetna zavest, da podpira s tem eminentno človekoljubno delo, ki ga vrši Rdeči križ že v mirovni dobi. Kakor je Rdeči križ prvi, ki priskoči ljudstvu na pomoč ob velikih elementarnih nezgodah, epidemijah in drugih obilih nadlogah, tako naj odbori Rdečega križa v posameznih občinah postanejo krajevno središče za dajanje prve pomoči revežem v sili in nesreči! S tem bodo najbolje služili visoki ideji Rdečega križa, ki kot po vsem svetu razširjena humana organizacija druži vse kulturne države in vse narode brez ozira na veroizpoved, narodnost in politično pripadnost njenih članov.

Ptuji

Smrtna kosa. V Ptujju je umrl nagle smrti upokojeni šolski upravitelj Anton Brumen v 60. letu starosti. Pokopali so ga na Štefanovo 26. tm. na mestnem pokopališču ob ogromni udeležbi občinstva. Preostalin naše sožalje!

Poroča. Poročila sta se Oton Žilavec, brivec iz Ptujja in Tončka Sotlerjeva, nastavljenka v tovarni »Petovia« na Bregu pri Ptujju. Bilo srečno!

Falsifikati 20 dinarskih kovancev. V srednjih Halozah so se pojavili falsifikati 20 dinarskih kovancev. Falsifikati so sicer dobro zadeti, vendar se spoznajo od pravilni po temnejši barvi. Orožniki so izdelovalca že izsledili in tudi stroj so našli pri njem. Besedo ima sedaj sodišče.

Ogenj. V torek je izbruhnil požar na ljutomerski cesti v hiši št. 20, last gosp. Adamiča iz Ljubljane. Ogenj so k sreči pogasili, sicer bi bila cela hiša, v kateri stanuje 8 strank, v nevarnosti, da zgori. Da se ni ogenj razširil, je edina zasluga dimnikarja in četovodje pri gasilcih g. Franca Breznika.

Mlad tat. Orožniki so prijeli komaj 13 let starega učenca K. Z. iz Sv. Lovrenca v Sl. gor., ker se je klatil po Ptujju in kraje, kar mu je prišlo pod roko. Neki stranki je ukradel zlato uro, vredno 2000 Din in jo potem prodal za 30 Din. K sreči so prišli tatvini pravočasno na sled, tako, da je oškodovani dobil uro nazaj. Pri drugih strankah pa se je spravil na gotovino in je odnesel nekaterim po 100 do 300 Din. Strankam v okolici Ptujja pa je izmaknil 7 žepnih ur.

Kruta gospodinja. V ptujsko bolnišnico so pripeljali 8 let starega Josipa Matjašiča iz Sv. Lovrenca v Sl. g. Otrok ima tako hudo ozebljene noge, da mu jih bodo morali najbrže amputirati, da ga ohranijo pri življenju. Fantek je bil v službi pri neki posestnici in je moral bosonog sneg kidati, pri čemur je tako nevarno ozebel. Nečloveška gospodinja pride pred sodišče.

Konjice

Silvestrovo obhaja naš Sokol v Narodnem domu 31. tm. zvečer s peštrim programom; več je razvidno na lepkih. Vse kar čuti nacionalno, naj pride ta večer v Narodni dom.

Sokolsko društvo Konjice je priredilo 21. t. m. zvečer v telovadnici zakonsko komedijo v treh dejanjih »XYZ« v režiji g. Maksa Furijana. Gostovali so člani Zveze mladih intelektualcev iz Maribora, ki so svoje vloge dobro rešili. Agilni in požrtvovalni mladini gre zahvala za lep užitek; žalibog je bil obisk zaradi slabega vremena in bližine božičnih praznikov nezadovoljiv.

Sokolski lutkovni oder je v režiji Marjane Režabkove uprizoril v decembru dvakrat igro »Gašperček in čarobna svečica«. Igro moramo šteti tako po vsebini kakor po izvedbi med najboljše predstave, kar smo jih doslej videli na našem lutkovnem odru.

Smučarski tečaj, ki se vrši te dni pri dravinjski podružnici SPD v Konjicah pod vodstvom gg. Vutolena in Tavčarja, je mnogoštevilno obiskan po odraslih in mladini. Ves čas je lepo vreme in razporejen tečajnikov je izvrstno.

Sokolske vesti

Akademija Sokola Maribor I.

Agilno sokolsko društvo Maribor I. je proslavilo kraljev rojstni dan s svečano telovadno akademijo, pri kateri so sodelovali vsi društveni oddelki in dve vrsti inženirske podčastniške šole. Br. Mohorko je pozdravil navzoče občinstvo, posebej pa zastopnike vojaštva, mestne občine in župe. V svojem jedratem govoru je proslavil kralja kot nositelja mira in neumornega delavca za zblžanje vseh južnih Slovanov.

Telovadni program je otvorila deca v narodnih nošah pod devizo »Na Gorenjskem je fletno«. Mladi harmonikarji so igrali narodne koračnice in pesmice, dekleta pa so po taktu korakala in rajala. Točka je vsem zelo ugajala. Br. Šušteršič, ki je naučil mlade harmonikarje, pa je ponovno dokazal, kakí uspehi se lahko dosežejo s pravilno metodo in je lahko ponosen na svoje mlade umetnike. Osmetrica dečkov je izvajala dokaj skladno vaje z venčki. Jako posrečena točka večera so bile vaje najmanjših deklíc »Igrajmo se mušnice«. Ne pretežke vaje ustrezajo duševnosti otrok, zato so bile dobro podane. Prepričan sem, da bo ta točka našim sokolskim društvom dobrodošla. Dečki so nastopili z vajami: »Živi krogi«. Zamisel vaj je zgrešena, vendar

so jih izvajali dobro in skladno. Elegančni in brezhibni pa so bili preskokí članice preko konja.

Kot gostje so nastopili dijaki tukajšnje inženirske rezervne oficirske šole z dvema točkama, in sicer: z »Deveterico« in z »Narodnim kolom«. Obe skladbi sta bili podani precizno in strumno, kakor so po navadi vsi nastopi naše vojske. Srednji oddelk deklíc je nastopil z gimnastičnimi prostimi vajami. Izvajane so bile dokaj težke, skoraj bi rekel pretežke vaje za ta oddelk dobro. Izmed moških oddelkov so najboljše nastopili naraščajniki s simboličnimi vajami, s ščiti in meči »Boj za svobodo«. Sestava sama je dobra, lepo razviti naraščajniki pa so jo izvajali zelo skladno. Vse to je napravilo na gledalca najboljši vtis. »Sonata« je bil naslov telovadni skladbi s. J. Goleževe, ki so jo izvajale naraščajnice. Skladba je zelo dobra, videli smo mnogo nevh in lepih gibov, ki so se z godbo lepo ujemale. Zamisleku godbe primerni so bili tudi gibi in izvajanje. Naraščajnice, ki so že od nekdaj pri Sokolskem društvu Maribor I. med najboljšimi, so podale vaje brezhibno in z občutkom.

Člani so nastopili s skladbo »Egipčani«. Vaje same na sebi niso nič kaj posebnega. Mogoče bi naslovu primerne obleke praznoto vaj zakrile. Izvajanje samo je bilo dobro, kakoga posebnega utisa pa

Bogomil:

V spomin ...

Konec

Komaj da so se jima z ženinom včasih le za hip srečale oči, kakor da bi tukaj sedela dva tujca, mož in žena, ki sta se sedaj prvič srečala.

Mlade družice so željno čakale, da jih kdo pokliče plesat. V prikletu postaja gruča otrok, gleda v pričakovanju v kuhinjo, odkoder prijetno diše najrazličnejše stvari. Od časa do časa se jih je domislil pozvačin ter jim prinašal rezancev in vrtankov.

Proti koncu obeda je nevesta poljubljala goste. Poljubila je najprej moža, on pa njo. Nato je šla po vrsti okrog mize in poljubila vsakega, vsak je moral poljub plačati z denarjem. Starešina ji je šegavo vrgel bankovec v predpasnik in še nekaj drobiza, nato gledal župnika, pa tudi drugi so se iz radovednosti ozrli. Župnik je skromno stisnil bankovec in kakor zadovoljno mrmranje je šlo po sobi:

»Koliko je dal?«

»Dva po sto.«

»Če ne več.«

In prišla je vrsta na študenta.

Ljudje so videli dar: nekaj v papir zavitega in misliti so, da je kako blago.

»Kaj neki ji je dal?«

»Kako svilnato blago.«

»Morda ruto.«

Nevesta je poljubljala dalje. Za po-

vabljenimi so prišli na vrsto nepovabljeni; fantje, ki so čakali pod oknom in še kak v prikletu.

Vrvelo je med veselimi svati, zadonelo so pesmi. Saj pa jim ni ničesar nedostajalo, lahko so peli, lahko so plesali. Neprijetno vroče je bilo v sobi, pa kdo bi se brigal za vročino, hodili so se neprestano hladiti na zrak.

Eden med vsemi pa ni bil vesel in srečen — Viktor.

Sedel je zamišljen za mizo, naslanjal se na roko in topo gledal po ljudeh. Drug je plesal z nevesto in njej so žarela lica v sreči in smehljala se je rahlo. Ženin je sedel za mizo in vedno gledal za njo ter se tudi sam smejal. Bil je nizek fant, nelepega obraza, zelenkasto-modrih oči. Nosil je kratke brke in bil čedno počesan na prečko. Obleko je imel sivo in na prsih velik bel šopek. Ni bil lep, toda bogat, bogat — in to je vse. In videlo se je, da bi včasih rad kaj pametnega povedal nevesti, pa ni vedel, kaj bi govoril.

Ko je nevesta sedla zopet k njemu, ji je pokazal na dijaka.

»Pojdi plesat z njim, da se ne bo kaj govorilo: povabili so ga, pa ga ne čislajo. Nič ne govori, tam sedi!«

»Saj res,« se je čudila, »pozabila sem na njega.« In smilil se ji je, ko ga je videla tako otožnega sedeti. Kaj pa premišljuje? Stopila je na lahno k njemu.

»Pojdi, Viktor, da preženeva otožnost!« ga je povabila.

»Tako, tako,« je pritrdil župnik. Če ne zna vabiti, se ga mora povabiti! Le

nikar se ne brani! Drugače ne boš vedel za gostijo.«

»Pa če ne smem?! Škodovalo mi bo.«

»Ni treba s silo. Počasi, valček.« Ni se mogel ubraniti, stopil je do muzikan-tov pri peči in vprašal:

»Hej, muzikantje, znate kaj lepega?«

»E, za našega gospoda pa bomo še kaj znali. Lahko arijo iz »Prodane neveste?« Pariško opero? »Dunajske valčke?« »V večernem mraku?« »Serenado?« je hitel povpraševati prednjek.

»Da! Kar hočete, samo na lahko, da me ne bo mučilo.«

Kakor da so prišli drugi godci, instrumenti so vse drugače zadoneli, na lahno kakor iz daljave. In zaplesal je študent z nevesto — edini par, nihče drugi si ni upal, vsi so samo gledali. Potihnil je šum, potihnilo petje. V omamljivi, mehki melodiji sta plesala onadva, študent Viktor, dostojanstven človek, oblečen v črno obleko kakor bi prišel komu na pogreb, bled v obraz z globoko skritimi očmi, in ona: mladost in lepota, z belim vencem na glavi kakor kaka kraljica. Plesala sta onadva, ki sta se nekoč v detinstvu ljubila kakor v sanjah in jima je to ostalo v spominu in ni mogoče zabrisati.

»Oh, je vzdihnil župnik, »kak par! In ta človek naj ne bi smel živeti?!«

Med tem so tudi Viktorja obhajale najrazličnejše misli...

Ze od detinstva je ljubezen spletala vez med njo, cvetočo rožo, in njim, veselim študentom. Kako ga je gnalo na počitnice, da se reši teh tesnih šolskih

spon, da vidi njo, preživi ob njej tople poletne večere. Pa je že tako naše življenje. Stradal je, iskal po žepih drobtin, zmrzoval v nezakurjeni sobi, spal na trdi klopi, za podzglavje imel knjige. Črte na obrazu so se zaostriale, oči so se skrile globoko pod čelo, ustnice so obledele. Mučil ga je kašelj.

In zdaj je še to srce, za katero je tako gorel, zanj popolnoma odmrlo. Veliko, veliko trpi, kajti izgubil je edino radost svojega življenja, edino poživljajočo moč, ki mu je gradila svetove.

Prav takrat je končala godba in plesalca sta obstala.

»Ni bilo dobro, mladi gospod?« je vprašal prednjek.

»Bene, bene — dobro!« in vrgel je godcem bankovec. »Človek, ki se trudi, je vreden plačila, no da ga dostikrat ne prejme,« je čudim se, pa ga niso razumeli.

»Hvala, gospod, hvala!« so se zahvaljevali godci.

In ko sta se poslovila z župnikom, takrat jima je godba igrala vsakemu do doma.

Nevesta je šla s svojim možem v svojo sobo, da bi videla njegov dar.

»Kaj ti je on dal?«

»Ne vem...« Odvila je papir in zagledala sta Kristino, narisano v ženitovanjski obleki, v doprni velikosti, z vencem na glavi.

In spogledala sta se in ostrmela:

»Ah...«

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

16

Predstojnica ni več poslušala mojih besed, marveč je samo jadikovala in tožila, kaj bodo rekli ljudje in redovnice?

»Samo eno sredstvo je,« sem odgovorila, »ki lahko prepreči vsak škandal. To sredstvo je, da pustite ponoči odprta samostanska vrata. Ne pravim, da jih odprite vi sami, saj je dovolj če zatisnete eno oko in opazite moj beg kolikor mogoče kasno.«

»Vi si mi upate nekaj takega svetovati?«

»Vem, da obstoja neka naredba, po kateri mora predstojnica prekiniti vse odnose z ono redovnico, kateri je samostan tennica.«

Z resnim glasom sem nadaljevala:

»Tudi če mi zakon ne bo dal pravice, ki jo terjam, ne bom mogla ostati tu. Dobro vem, kaj mi je storiti. Preostane mi samo še smrt. Pustite me torej, da pobegnem.«

»Da vam pomagam zagrešiti zločin; da prekršim svojo dolžnost in pomagam grehu?«

»Jaz grešim vsak dan in zato samo škodujem častiljivi obleki, ki jo nosim. Slečite mi jo, ker je nisem vredna. Daite mi v zameno, če hočete, tudi najbolj raztrgane cunje, samo izpusite me!«

»Kam bi hoteli?«

»Tega ne vem. Povsod je dobro, kjer nam Bog da prostora. Samo tu ni prostor zame.«

»Vi ste revni.«

»Ne bojim se siromaštva.«

»Potem se bojte posledic bede.«

»Moja preteklost govori za mojo bodočnost. Že davno bi bila prosta, če bi bila hotela doseči svobodo kršeč zakone, toda moja želja je zapustiti to hišo po zakoniti poti.«

Ko se spomnim tega pogovora, me je odkritosrčno sram, da sem se tako neumno in preveč odkritosrčno obnašala. Zvon je prav takrat pozval redovnice k večerni molitvi. Predstojnica me je zapustila s sledečimi besedami:

»Sestra Suzana, pojdite v cerkev in prosite Boga, da vam očisti srce in okrepi vest!«

Skupaj sve odšli v kapelico. Ko so se po večerni molitvi redovnice hotele raziti vsaka v svojo celico, jih je predstojnica zadržala z besedami:

»Drage sestre! Pokleknite in molite, da bi bil Bog milostljiv eni izmed nas, ki je izgubila razum ter podcenjuje sveto vero in hoče storiti sramoto pred Bogom ter grdobijo pred ljudmi!«

Ni mi mogoče popisati splošnega iznenadenja, ki je nastalo. Redovnice so se spogledale in iskale tisto, ki je zagrešila

tako strašne stvari, nato so pa poklekile ter sledile predstojnici, ki je molila »Veni Creator...« Redovnice so se po molitvi razšle v največjem vznemirjenju. Na ustih vsake je bilo vprašanje, kdo je tista? Kaj namerava? Kaj se je zgodilo.

Tudi izven samostana je vzbudilo moje prizadevanje veliko zanimanje. Sprejemala sem zelo veliko obiskov. Eni so prihajali, da me opogumijo odobravajoč ono, kar sem storila, dočim so me drugi skušali pregovoriti, naj opustim svojo namero, swareč me in plašeč. Zaradi samobrambe bi bila morala izpovedati potek svojega življenja, toda tega nisem storila, da ne bi oblatila spomina svojih staršev. Tako se je zgodilo, da mi je ostalo malo ljudi zvestih, med zvestimi pa je bil tudi moj odvetnik gospod Manouri, kateremu sem se mogla popolnoma zupati. Ko sem mu nekega dne govorila o sovraštvu redovnic in strahotah samostanske ječe, ki sem jih bila doživela, mi je dejal:

»Ne bo vas mogoče obraniti vsega trpljenja, radi ječe se pa ne bojte in pustite vse moji skrbi.«

Nekaj dni nato je dobila predstojnica uradni nalog, da mi dovoli govoriti z odvetnikom kolikor mi je potrebno. Naslednjega dne je bila v cerkvi zopet splošno molitev zame, pozneje pa se je položaj v tem oziru še poslabšal.

Med tem, ko so vse redovnice klečale, sem morala jaz stati sredi cerkve, da so vse mogle videti, kdo je grešnica, ali pa sem morala po molitvi leči v rakev, okoli katere so gorele sveče. Pokrili so

me z mrtvaškim odelom in brali zame črno mašo, redovnice so pa hodile mimo ter me kropile z blagoslovljeno vodo, govorč:

»Requiescat in pace!«

Kdo razume samostanski jezik, ve kakšno grožnjo je vse to pomenilo. Potem so ugasnili sveče in me mokro pustili v temi. Obleko sem morala sušiti na sebi, ker nisem imela druge, da bi se preoblekla.

Moje nasprotnice so vedno iskale in našle nova mučila. Smatrale so me za izobčenko. Vsem redovnicam je bilo prepovedano govoriti z menoj; dotekniti se niso smele niti onih stvari, ki sem jih uporabljala. Ta ukaz predstojnice se je izpolnjeval silno točno. Če me je na ozkem hodniku srečala katera redovnica, se je obrnila k zidu ter potegnila k sebi obleko in kopreno, da se ne bi umazala z dotikom mojih oblačil. Če je moral kdo kaj vzeti iz mojih rok, sem morala predmet položiti na tla, nakar so ga šele dvignili z rokavicami. Prav enako se je dogajalo, kadar so mi kaj izročali. Redovnice so se smatrale umazane od mojega dotika in so zato vedno hodile k predstojnici, da jih očisti greha. Pravijo, da je petolizstvo nizkotno, toda najbolj ogabno je tedaj, kadar se kaže v izmišljanju muk za druge. Kako često sem morala misliti na besede svoje prejšnje predstojnice:

»Vsa ta bitja so dobra, toda treba jim je reči samo eno besedo, pa postanejo živali. Naj te Bog obvaruje tega spoznanja!«

(Dalje prihodnjič.)

vaje niso napravile. Z dobro točko je pač težko nastopiti!

Poslednje so nastopile članice z vajami S. I. Kosove na Chopinov valček. Vaje so učinkovite in so bile poleg sonate najboljše izvajane. Pohvale vredno je, da so skoraj vsi ženski oddelki nastopili z vajami domačega prednjaškega zbora, ki so bile dobre in mu želimo tu-

di v tej smeri še mnogo enakih uspehov, kakor so bili doseženi z vajami »Igrajmo se mušnice«, »Sonato« in Chopinovim »Valčkom«, C. H.

Sokol Maribor II. bo priredil »Silvestrov večer« v Renčljevi dvorani. Preskrbljeno bo vse za dušo in telo. Pridite vsi. Zdravo!

Skrivnosti iz ameriškega filmskega sveta

TIHOTAPSTVO MAMIL PREKO FRANCIJE.

V senzacionalnih okoliščinah se je posrečilo marseillski policiji v neki tamkajšnji vili zapleniti 17 zabojev narkotičnih sredstev, večinoma opija. To prepovedano dragoceno blago bi bilo moralo biti poslano v Hollywood, kjer baje cela vrsta svetovnih filmskih zvezd in zvezdnikov nikakor ne more živeti brez tega strupa.

Ob priliki zaplembe so bili aretirani stiri moški, med njimi tudi šofer, ki je bil splošno znan pod imenom »kralji mamil v Marseillu«. Ta zaplemba in aretacija je sad štiriletnega neutrudnega iskanja policije, ki je šele sedaj mogla napraviti dober lov.

V zadnjem času je policija izvedela, da si je šofer, ki je bil že dolgo časa osumljen tihotapljenja narkotičnih sredstev, naenkrat kupil blizu Marseilla lepo vilo. To poslopje stoji tik ob morski obali. Policija je na podlagi te vesti skrila v neposredni bližini 6 detektivov, ki so pozorno opazovali vse osebe, ki so prihajale in zopet odhajale iz vile. Na dan zaplembe so detektivi opazili, da nosijo trije moški, ki so se pripeljali k obrežju

z motornim čolnom, proti vili večje in težke zaboje. Ko so neznanci izginili v poslopju, so detektivi telefonično zahtevali ojačenje in pomoč s policijske direkcije. Nato pa so vdrli v vilo, kjer so našli šoferja in ostale tri moške prav pri delu, ko so skladali opij v večje zaboje.

Skupno je bilo ob tej priliki zaplenjenih 2.500 kg opija, kar je obenem največja množina narkotičnih sredstev, ki jih je francoska policija kdajkoli zaplenila. Toda ta lov policije je še tem pomembnejši, ker je bil to zadnji transport, ki bi moral biti poslan preko Marseilla v Hollywood. Policija je namreč sedaj dobila v svoje roke tudi načrte nove proge, po kateri naj bi se odpošiljali bodoči transporti mamil v Hollywood. Tihotapci so namestili na parniku »Empress of Canada« svojega posebnega zapupnika, čigar naloga je bila spremljati in varno pripeljati dragocene zaboje preko Hongkonga, Manile, Honolulu in Vancouverja v Hollywood.

Obenem pa je prišla francoska policija tudi v posest seznama vseh holly-

woodskih filmskih zvezdnic in zvezdnikov, ki so naročali tako ogromne zaloge dragih strupov in drog. V zvezi s tem odkritjem je bil v Parizu prijet neki književni založnik, ki je dal vezati v knjige manjše množine kokaina in je tako »na drobno« več let uspešno tihotapil ter si služil lepe denarce. Italijanske oblasti so ob tej priložnosti ugotovile, da tihotapijo mornarji narkotična sredstva tudi v svojih čevljih.

Modre oči so nevarne...

Neki varšavski profesor je dognal, da so ljudje z modrimi očmi prav posebno nevarni. Plemena in narodi, ki podjarmjujejo druge in ki so nekoč vladala nad zemljo in morji, so imela po trditvi varšavskega profesorja brez izjeme modre oči. Drzni pustolovci in pa veliki zločinci starega veka in sedanosti imajo oči te nevarne, sicer tako lepe in prikupne barve. Profesor navaja za primer Kleopatro, Landruja in Rasputina. Najkarakterističnejša pa je naslednja statistika: Od 23.000 obsojenih zločincev je imelo 19.000, torej 84 odstotkov, sinje oči. Možje z očesno barvo neba so po trditvah varšavskega profesorja v 90 odstotkih nezvesti svojim ženam. Ženske s sinjimi očmi so navadno zelo blage narave, dočim so moški z modrimi očmi običajno lažnjivci, neiskreni in hočejo biti več, kakor pa so in kakor sploh morejo biti.

Avijatični rekordi in let ptic.

Danes niso več ptice kraljice zraka, temveč je to postal človek, ki leti mnogo višje, hitreje in tudi mnogo bolj daleč kakor pa vsaka ptica na svetu. Noben ptič ne more leteti tako hitro, kakor letalski

poročnik G. H. Stantforth, ki je dosegel leta 1931. povprečno brzino 658 km na uro. Prav tako ni na svetu ptiča, ki bi se mogel dvigniti 12.000 metrov visoko, kakor se je s svojim letalom dvignil nad Washingtonom poročnik Apollo Souces. Nobena ptica pa tudi ne bi mogla konkurirati v vztrajnostnem poletu znanima letalcema Postu in Gattiju, ki sta obletela zemeljsko kroglo prej, kakor v petih dneh ali pa bratoma Huntoma iz Chicaga, ki sta ostala nepretrgano v zraku polnih 353 ur.

Stric iz Amerike.

— Kdaj mi boš končno vrnil, kar sem ti posodil?

— Ko pride moj stric iz Amerike.

— To mi zatrjuješ že vse leto. Ne verjameš ti več, da sploh imaš strica v Ameriki.

— Tu je njegovo pismo, ki je prišlo včeraj.

— Res? Kaj ti pa piše? Kdaj se vrne?

— Kadar mu pošlem denar za pot.

Pri izpitu.

Profesor zahteva od dijaka, da mu našteje primere nenormalnega poroda.

— Porod je lahko predčasen, zakesnel ali nepravilen.

— Razložite mi to!

— Predčasen, če je leto dni pred poroko, zakesnel, če je tri leta po moževi smrti in nepravilen če rodi namesto žene — guvernant.

Med prijateljicami

»Če bi prišla še enkrat na svet, bi hotela biti opica.«

»Zakaj hočeš biti še enkrat to, kar si?«

Mali oglasi

Razno

BUKOVA DRVA.

premog, kolobarje po najnižji ceni dobite pri Viljemu Ehrlichu, Studenci, Ciril-Metodova ulica 5. 4963

PAPIGE.

igrice (Wellensittich) na prođaj. Cvetličarna Požar, Tyrševa ul. 36 (Gospaska ulica). 4999

NA DOBRO IN TEČNO

HRANO sprejema abonente restavracija Narodni dom. 4956

VINO

lastnega pridelka, letnik 1932, v zaprtih steklenicah, 1 liter 10 Din, se zopet dobí v prodajalni Mlekarne Bernhard, Maribor, Aleksandrova cesta št. 51. 4976

KOŽUHOVINO

vseh vrst dobite v veliki izbiri. Plašče in jope preuredim po največjih pariških in dunajskih krojih. Jamčim za strokovno in solidno delo ter točno pastrežbo. Peter Semko, krznar, Gospaska ulica 37. 4395

ISČEM DVA GODBENIKA za Silvestrovo. Naslov v upravi »Večernika«. 4958

Pijte dnevno
BRASIL-MATTE
1 urečica Din. 5.
Z. ANDERLE

SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA in vaših koles ne boste več rabili, se vam nudi prilika, da jih pustite temeljito osnažiti, emajlirati, poniklati, vse krog ljične ležaje zbrusiti, tako, da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajamčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se mehanična delavnica Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadoštuje dopisnica, da pridem na dom po kolo. 4736

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloge pohištva združenih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti vrčke V. Weigl.

KUPIM STARE URE.

zlato in srebro, zastavne liste itd. Izdelujem nezlomljiva stekla Popravila izvršujem najcenejše. Ignac Jan. Glavni trg, Maribor. 2823

SANKE.

prvovrstne in zelo poceni: kupite pri tvrdki Justin Gustičič, Maribor, Tattenbachova ulica 14. 4650

ZLATO.

zlatnike in platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata Orožtova ulica 8 2642

COUCHI, ZOFI, MADRACE kakor tudi vsa tapetniška dela naročite najugodnejše pri Perdo Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4413

Pouk

NEMŠČINA

v 6 mesecih! Lahka metoda! Zajamčen uspeh tudi pri jezikovno nenadarjenih Naslov v upravi. 4894

Sobo odda

ZELO PRIJETNO. solučno, parketirano sobo z uporabo kopalnice. oddam boljšemu gospodu. 7012

Službo dobi

PRAKTIKANTINJO za pisarno in prikrnjevalko za čevlje sprejemem takoj. Naslov v upravi lista. 4982

Pozor, ceneno meso

Od sobote naprej prodaja teletino po Din 6.- in 8.- sveže svinjsko meso po Din 10.-

5 stojnica od Velike kavarne Glavni trg